

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/44/2016
Identifikačné číslo spisu:	6215010051
Dátum vydania rozhodnutia:	19.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6215010051.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci proti obvinenému G. M. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. júla 2016 v Bratislave o dovolaní obvineného G. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. augusta 2015, sp. zn. 5 To 85/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného G. M. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 22. júna 2015, sp. zn. 9 T 20/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. augusta 2015, sp. zn. 5 To 85/2015 uznal obvineného G. M. za vinného z trestných činov lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 25. novembra 2014 v čase okolo 21.30 h preskočil oplotenie rodinného domu v obci C., ul. C. XXX/XX, v ktorom býva poškodená G. Z., nar. X. A. XXXX, zaklopal na okno a vchodové dvere domu, keď poškodená dvere pootvorila, zahnal sa drevenou palicou smerom na jej hlavu, pričom ju zasiahol do oblasti pravého líca, pravého ramena a pravého stehna, poškodenej sa podarilo vchodové dvere pred obžalovaným zatvoriť a uzamknúť, obžalovaný sa snažil dvere namýkávaním otvoriť, G. Z. zo strachu utiekla cez zadnú časť domu, obžalovaný potom vchodové dvere vypáčil a z priestoru domu odcudzil mobilný telefón Maxcom, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 35,- Eur a peňaženku s finančnou hotovosťou 10,- Eur ku škode G. Z. a následne po tom, ako bol na mieste prichytený zaťom poškodenej A. T., z miesta ušiel, poškodená v dôsledku konania obžalovaného utrpela drobné hematómy bez pracovnej neschopnosti, obžalovaný sa uvedeného konania dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo 14. februára 2002 sp. zn. 3 T 7/2002 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. mája 2002 sp. zn. 2 To 294/2002 s právoplatnosťou dňa 2. mája 2002 bol odsúdený pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a

iné na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením na jeho výkon do II. nápravnovýchovej skupiny a tiež rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo 7. februára 2008 sp. zn. 22 T 15/2008 s právoplatnosťou 7. februára 2008, ktorým bol odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. a iné na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Za toto konanie mu bol podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), m), § 38 ods. 2, 4, § 41 ods. 2, § 47 ods. 1, 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov nepodmienečne. Na výkon trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. bolo obvinenému uložené ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. mu bolo tiež uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Podľa § 76 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad na 3 (tri) roky.

Napokon podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodeným 1/ G. Z., nar. X. A. XXXX, bytom C., C. XXX/XX, škodu vo výške 10,- Eur a 2/ M. T. S., a. s. L. X, XXX XX H., škodu vo výške 39,77 Eur.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. augusta 2015, sp. zn. 5 To 85/2015, ktorým bolo podľa § 319 Tr. por. zamietnuté odvolanie obvineného proti prvostupňovému rozsudku, podal obvinený 13. mája 2016, prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Vladimíra Zvaru, dovolanie.

Uviedol v ňom, že vo veci rozhodol nepríslušný súd vo Veľkom Krtíši, pretože rozhodovať mal okresný súd v sídle krajského súdu (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1, písm. a) Tr. por.).

Ďalej namietal, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., v tom, že súdy, najmä druhostupňový súd, ignoroval všetky dôkazy slúžiace v jeho prospech, ktoré boli po vznesení obvinenia vykonané a neboli mu v prípravnom konaní umožnené účasti na jednotlivých úkonoch trestného konania, z ktorých sa potom budovala konštrukcia skutkového stavu. Namietal, že dôkazy neboli vykonané kontradiktórnym spôsobom.

Dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. videl v uložení trestu odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov, ktorý je podľa jeho názoru uložený mimo rámec trestnej sadzby.

Posledný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1, písm. i) Tr. por. bol podľa neho naplnený tým, že jeho konanie nebolo správne právne kvalifikované, pretože pri správnom hodnotení dôkazov by súdy došli k záveru, že mu nebol preukázaný úmysel zmocniť sa cudzej veci násilím. Podľa jeho názoru násilie z jeho strany nesmerovalo k vylúčeniu odporu poškodenej, ale len voči veci.

V podstate z týchto dôvodov obvinený prostredníctvom obhajcu navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 85/2015 z 27. augusta 2015 v spojitosti s rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš 9 T 20/2015 zo dňa 22. júna 2015 bol porušený zákon v ustanovení § 188 ods. 1, 2 Tr. zák. a v konaní, ktoré mu predchádzalo tiež v ustanovení § 47 ods. 1, 2 Tr. zák. v ustanovení § 16 ods. 1, písm. a) Tr. por., v ustanovení § 2 ods. 1 Tr. por. a to v neprospech obvineného G. M., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici 5 To 85/2015 zo dňa 27. augusta 2015 a rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš 9 T 20/2015 zo dňa 22. júna 2015 vo výroku o vine a naň nadväzujúci výrok o treste a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Veľký Krtíš, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš k dovolaniu obvineného uviedol, že obvinenému bol

ustanovený obhajca v osobe JUDr. Vladimíra Zvaru dňa 26. novembra 2014, teda už v deň vznesenia obvinenia G. M. tento obhajca bol prítomný na Okresnom súde Veľký Krtíš už pri rozhodovaní o vzatí obvineného do väzby, a teda od okamihu vznesenia obvinenia G. M. sa zúčastňoval všetkých úkonov trestného konania tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní na súde prvého stupňa. Nemožno preto konštatovať, že bolo akýmkoľvek spôsobom porušené právo obvineného na kontradiktórnosť procesu, keď v prípravnom konaní bol pri všetkých procesných úkonoch prítomný jeho obhajca a na hlavnom pojednávaní boli opätovne vykonané všetky dôkazy, ktoré boli zabezpečené už v prípravnom konaní, a teda obvinený mohol na hlavnom pojednávaní sa vyjadriť osobne ku všetkým dôkazom, ako aj klásť vypočúvaným svedkom otázky. Pokiaľ obvinený uvádzal, že súdy ignorovali vykonané dôkazy slúžiace v jeho prospech, je nevyhnutné uviesť, že skutočnosť, že prvostupňový a druhostupňový súd si neosvojil hodnotenie dôkazov podľa subjektívnych predstáv odsúdeného, nemôže byť naplnením zákonného dovolacieho dôvodu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1, písm. h) Tr. por. prokurátor uviedol, že už v prípravnom konaní boli na základe súdneho príkazu pribratí znalci psychiatri a psychológ, mimo iného aj na zodpovedanie otázky ďalšej resocializačnej prognózy u obvineného. Znalci boli ohľadne tejto skutočnosti vypočutí aj na hlavnom pojednávaní Okresného súdu Veľký Krtíš. V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený poukázal aj na porušenie časovej pôsobnosti trestného zákona v súvislosti s prihladaním na predchádzajúce odsúdenia, teda podmienky na to, aby mu mohol byť ukladaný výnimočný trest, nakoľko predchádzajúce odsúdenia boli pre trestné činy spáchané ešte pred účinnosťou trestného zákona č. 300/2005 Z. z. Ani v tomto smere neobstojí dovolacia argumentácia obvineného poukazujúca na ustanovenie § 437 ods. 5 Tr. zák., podľa ktorého ustanovenie § 47 ods. 2 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. (zrušený Trestný zákon v znení neskorších predpisov), ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Obvinený má zároveň za to, že v predmetnej veci mal rozhodovať okresný súd v sídle krajského súdu vzhľadom k stanovisku č. 154 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 13/2005. Prokurátor k tomu podotkol, že toto stanovisko sa vzťahovalo k právnej úprave predchádzajúceho trestného poriadku, pričom vecná príslušnosť súdov je aktuálne upravená v § 15 a 16 Tr. por., z ktorých ustanovení jednoznačne vyplýva, kedy je na konanie vecne príslušný okresný súd v sídle krajského súdu. Ide o konanie o obzvlášť závažných zločinoch, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej 12 rokov a o konanie o skutku spáchaného organizovanou, zločineckou alebo teroristickou skupinou. V ostatných prípadoch vykonávajú konanie v prvom stupni okresné súdy, v ktorých obvode bol trestný čin spáchaný. V prípade obvineného G. M. je potom nesporné, že vecne a miestne príslušným na konanie v prvom stupni bol Okresný súd Veľký Krtíš.

Pokiaľ mal byť podľa obvineného naplnený týmto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. prokurátor poukázal na to, že uložený trest nie je ani mimo rámca trestnej sadzby ani nejde o taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

V závere dovolania obvinený prezentoval aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Tu prokurátor poukázal na to, že pokiaľ si prvostupňový a druhostupňový súd neosvojili hodnotenie dôkazov podľa subjektívnych predstáv odsúdeného, nemôže to byť naplnením tohto dovolacieho dôvodu. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže naplňať ani poukaz na to, že nebola v konaní vykonaným dokazovaním preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsiahnuté v skutkovej vete rozhodnutia. Je treba vidieť, že obvinený totožný obhajobný scenár uplatňoval aj v predchádzajúcich trestných konaniach, preto jeho obhajobu v tomto smere považoval prokurátor za účelovú a navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie obvineného G. M. podané v jeho prospech a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2, písm. b) Tr. por.), po podaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Zároveň však dospel k záveru, že dovolaniu nie je možné vyhovieť, a preto ho na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

V zhode s argumentáciou prokurátora, a doplňujúc túto, je nutné k podanému dovolaniu uviesť, že príslušnosť Okresného súdu Veľký Krtíš v predchádzajúcom konaní nebola obvineným namietaná, rovnako ako v odvolaní nebol namietaný uložený trest, ako uložený mimo trestnej sadzby uvedenej v Trestnom zákone alebo trest ktorého uloženie Trestný zákon nepripúšťa, pokiaľ dovolací súd neprihliada na námietku nesprávnej právnej kvalifikácie skutku so zreteľom na obvineným namietané nepoužitie násilia voči poškodenej, ale len voči veci a s tým spojenú námietku neprimerane prísneho trestu. Nešlo však zrejme o námietku spojenú s uložením trestu mimo rámca sadzby alebo trestu neprípustného.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Dôvody, ktoré sú obvineným zahrnuté pod písmená c) a g) § 371 ods. 1 Tr. por. nie sú dôvodmi smerujúcimi k preukázaniu zásadného porušenia práva na obhajobu a nezákonne vykonaných dôkazov, ale dôvodmi vyjadrujúcimi nespokojnosť obvineného G. M. s vykonaným dokazovaním a hodnotením dôkazov.

Porušením práva na obhajobu sa rozumie predovšetkým porušenie práv spojených s obhajobou obvineného samotného sebou samým, resp. porušenie práva zvoliť si obhajcu alebo mať ho ustanoveného, radiť sa s ním a využívať jeho služby tak, aby bol riadne zistený skutkový stav, zabezpečená kontradiktórnosť trestného konania, rovnosť zbraní a nenarúšanie práv obvineného. Preskúmaním spisu viažuceho sa k prerokúvanej trestnej veci nebolo zistené porušenie práva na obhajobu, ani nezákonnosť vykonania dôkazu.

V tomto smere dovolací súd uvádza, že rozsah a spôsob dokazovania určuje súd a toto určenie nemôže napĺňať dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1, písm. c) a g) Tr. por. bez toho, aby obvinený konkrétne poukázal, čím konkrétne bolo porušené jeho právo na obhajobu, resp. ktorý dôkaz a ako bol vykonaný nezákonným spôsobom. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného nie je porušením práva na obhajobu ani vykonávanie dôkazov nezákonným spôsobom.

Na tomto mieste dovolací súd poukazuje na viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012). Teda, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Tr. por.

Z tohto pohľadu námietky zahrnuté obvineným pod písmená c) a g) § 371 ods. 1 Tr. por. sú v podstate námietkami skutkovými, vyjadrujúcimi nespokojnosť so zisteným skutkovým stavom, ktorý ale dovolaciemu súdu neprislúcha ani skúmať, ani meniť, pretože by tak bol postavený do úlohy ďalšej riadnej odvolacej inštancie.

Námietka obvineného G. M. zahrnutá pod písmeno i) § 371 ods. 1 Tr. por. - o tom, že jeho násilie nesmerovalo voči poškodenej, ale voči veci, dverám, ktoré chcel otvoriť, je rovnako námietkou

skutkovou.

Skutok, tak ako je formulovaný v prvostupňovom rozsudku, ktorý si v celom rozsahu osvojil aj odvolací súd, nie je možné kvalifikovať inak než tak, ako to urobili Okresný súd Veľký Krtíš i Krajský súd v Banskej Bystrici.

Z týchto dôvodov nezistiac naplnenie čo i len jediného dovolacieho dôvodu uvedeného v dovolaní obvineným G. M., dovolací súd na neverejnom zasadnutí podané dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.